

22.10.2018

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan julkilausuman johdosta

työjärjestyksen 123 artiklan 2 kohdan mukaisesti

toimittaja Jamal Khashoggin tappamisesta Saudi-Arabian Istanbulin-konsulaatissa
(2018/2885(RSP))

Marietje Schaake, Pavel Telička, Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Izaskun Bilbao Barandica, María Teresa Giménez Barbat, Marian Harkin, Nadja Hirsch, Ivan Jakovčić, Petr Ježek, Patricia Lalonde, Louis Michel, Javier Nart, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Frédérique Ries, Robert Rochefort, Jasenko Selimovic, Ramon Tremosa i Balcells, Ivo Vajgl, Hilde Vautmans, Cecilia Wikström
ALDE-ryhmän puolesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma toimittaja Jamal Khashoggin tappamisesta Saudi-Arabian Istanbulin-konsulaatissa (2018/2885(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat Saudi-Arabiaa koskevat päätöslauselmansa, erityisesti 11. maaliskuuta 2014 antamansa päätöslauselman Saudi-Arabiasta, sen suhteista EU:n kanssa ja roolista Lähi-idässä ja Pohjois-Afrikassa¹, 12. helmikuuta 2015 antamansa päätöslauselman Raif Badawin (Saudi-Arabia) tapauksesta², 8. lokakuuta 2015 antamansa päätöslauselman Ali Mohammed al-Nimrin tapauksesta³, 31. toukokuuta 2018 antamansa päätöslauselman naisten oikeuksien puolustajien tilanteesta Saudi-Arabiassa⁴ sekä 25. helmikuuta 2016 antamansa päätöslauselman Jemenin ihmisoikeustilanteesta⁵ sekä 30. marraskuuta 2017⁶ ja 4. lokakuuta 2018⁷ Jemenin tilanteesta antamansa päätöslauselmat, joissa vaaditaan Saudi-Arabian asettamista EU:n laajuiseen asevientikieltoon, kun otetaan huomioon vakavat väitteet Saudi-Arabian syyllistymisestä kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkauksiin Jemenissä,
- ottaa huomioon liittokansleri Angela Merkelin 21. lokakuuta 2018 antaman julkilausuman Saudi-Arabian kuningaskuntaan kohdistuvan aseiden viennin keskeyttämisestä toistaiseksi,
- ottaa huomioon komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan Euroopan unionin puolesta 9. ja 15. lokakuuta 2018 esittämät huomautukset sekä hänen unionin puolesta 20. lokakuuta 2018 antaman julkilausuman saudiarabialaisen toimittajan Jamal Khashoggin tapausta koskevista uusimmista käänteistä,
- ottaa huomioon YK:n ihmisoikeusvaltuutetun Michelle Bachelet'n 16. lokakuuta 2018 antaman julkilausuman, jossa Saudi-Arabiaa kehoitetaan paljastamaan kaikki, mitä se tietää Jamal Khashoggin katoamisesta,
- ottaa huomioon YK:n asiantuntijoiden 9. lokakuuta 2018 antaman julkilausuman, jossa vaaditaan Istanbulissa tapahtuneen saudiarabialaisen toimittajan Jamal Khashoggin katoamisen tutkimista,
- ottaa huomioon G7-maiden ulkoministerien 17. lokakuuta 2018 antaman julkilausuman Jamal Khashoggin katoamisesta,

---

¹ EUVL C 378, 9.11.2017, s. 64.

² EUVL C 310, 25.8.2016, s. 29.

³ EUVL C 349, 17.10.2017, s. 34.

⁴ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2018)0232.

⁵ EUVL C 35, 31.1.2018, s. 142.

⁶ EUVL C 356, 4.10.2018, s. 104.

⁷ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2018)0383.

- ottaa huomioon Yhdistyneen kuningaskunnan, Ranskan ja Saksan ulkoministerien 14. lokakuuta 2018 antaman yhteisen julkilausuman Jamal Khashoggin katoamisesta,
  - ottaa huomioon, että Saudi-Arabia on YK:n ihmisoikeusneuvoston jäsen,
  - ottaa huomioon sananvapautta verkossa ja verkon ulkopuolella koskevat EU:n ihmisoikeussuuntaviivat,
  - ottaa huomioon kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen,
  - ottaa huomioon kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaisen YK:n yleissopimuksen,
  - ottaa huomioon vuonna 1948 annetun ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen,
  - ottaa huomioon, että vuoden 2015 ajatuksen- ja sananvapauden Saharov-palkinto myönnettiin saudiarabialaiselle bloggaajalle Raif Badawille,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 123 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että merkittävä saudiarabialainen toimittaja Jamal Khashoggi on ollut kadoksissa sen jälkeen, kun hän 2. lokakuuta 2018 meni Saudi-Arabian konsulaattiin Istanbulissa, eikä häntä ole sen jälkeen nähty; ottaa huomioon, että hänen kohtalostaan on tullut esiin erittäin huolestuttavia tietoja, joiden perusteella on esitetty väitteitä laittomasta teloituksesta ja valtion tukemasta murhasta;
  - B. ottaa huomioon, että Saudi-Arabian kuningas Salman bin Abdulaziz Al Saud on presidentti Trumpin kanssa käymässään puhelinkeskustelussa kiistänyt tietävänsä, mitä Jamal Khashoggille on tapahtunut;
  - C. ottaa huomioon, että on esitetty väitteitä, joiden mukaan konsulaatin valvontakameran nauhoituksia on poistettu, että konsulaatin koko turkkilaiselle henkilöstölle oli määrätty vapaapäivä, että osa konsulaatista on maalattu Jamal Khashoggin katoamisen jälkeen ja että 15 saudiarabialaista henkilöä, joilla useimmilla on suorat kytkökset kruununprinssi Mohammad bin Salma al Saudiin, valtion turvallisuuspalveluun, armeijaan tai muihin valtion ministeriöihin, saapui Istanbuliin ja poistui sieltä kahdella tilauslennolla 2. lokakuuta 2018 eli päivänä, jolloin Jamal Khashoggi katosi;
  - D. ottaa huomioon, että Jamal Khashoggin katoamisen jälkeen Saudi-Arabian viranomaiset asettivat esteitä nopean, perusteellisen, tehokkaan, riippumattoman ja avoimen tutkimuksen vaikeuttamiseksi; ottaa huomioon, että vasta kansainvälisen painostuksen ja Turkin viranomaisten kanssa tehdyn sopimuksen jälkeen tutkijat saivat 15. lokakuuta 2018 tutkia Saudi-Arabian konsulaatin sisätilat ja pääsivät pääkonsulin virka-asuntoon 17. lokakuuta 2018; ottaa huomioon, että Turkin tiedotusvälineiden mukaan pääkonsuli Mhammad al-Otaibi poistui maasta 16. lokakuuta 2018;
  - E. ottaa huomioon, että 14. lokakuuta 2018 Saudi-Arabian kuningaskunta antoi lausunnon, jossa uhattiin vastatoimilla, jos hallitukset ja/tai järjestöt ryhtyvät mahdollisiin

rajoittaviin ja selontekovelvollisuutta koskeviin toimenpiteisiin Jamal Khashoggin katoamisen johdosta;

- F. ottaa huomioon, että Saudi-Arabian on myöntänyt Jamal Khashoggin tappamisen tapahtuneen sen Istanbulin-konsulaatissa;
- G. ottaa huomioon, että Turkin ja Saudi-Arabian viranomaiset ovat ilmoittaneet tutkivansa yhdessä Khashoggin katoamista; ottaa huomioon, että YK:n asiantuntijat ovat vaatineet kansainvälistä ja riippumatonta tutkimusta hänen katoamisestaan;
- H. toteaa, että valtiot ovat velvollisia toteuttamaan kaikki toimenpiteet estääkseen kidutuksen, tahdonvastaiset katoamiset ja muut vakavat ihmisoikeusloukkaukset, tutkimaan näitä rikoksia koskevat epäilyt ja saattamaan epäillyt tekijät oikeuden eteen;
- I. ottaa huomioon, että mielipiteen- ja sananvapaus lehdistössä ja tiedotusvälineissä sekä verkossa että sen ulkopuolella ovat jokaisen ihmisen perusoikeuksia ja ratkaisevan tärkeitä edellytyksiä ja katalysaattoreita demokratisoinnin, uudistamisen ja vallankäytön olennaisen valvonnan kannalta; ottaa huomioon, että vapaat, monimuotoiset ja riippumattomat tiedotusvälineet ovat olennaisen tärkeitä kaikissa yhteiskunnissa ihmisoikeuksien edistämiseksi ja suojelemiseksi; ottaa huomioon, että toimittajien työn vallan väärinkäytösten paljastamiseksi, korruption julkituomiseksi ja vakiintuneiden mielipiteiden kyseenalaistamiseksi merkitsee usein sitä, että heillä on erityinen riski joutua uhkailun ja väkivallan uhreiksi;
- J. ottaa huomioon, että Lähi-idän maista Saudi-Arabiassa on eniten Twitterin käyttäjiä; ottaa huomioon, että Saudi-Arabia on yksi Reporters Without Borders -järjestön internetin vihollisista tekemän listan maista, koska Saudi-Arabian tiedotusvälineitä ja internetiä sensuroidaan ja hallitusta tai uskontoa arvostelevia rangaistaan; ottaa huomioon, että vuoden 2015 Saharov-palkinnon saanut Raif Badawi on ollut ruumiillisen rangaistuksen kohteena ja istuu edelleen vankilassa vain siksi, että hän ilmaisi rauhanomaisesti mielipiteensä;
- K. ottaa huomioon, että saudiarabialaisten toimittajien ja ihmisoikeuksien puolustajien, jotka oleskelevat maansa ulkopuolella, myös länsimaiden pääkaupungeissa, perheitä on uhkailtu Saudi-Arabiassa;
- L. ottaa huomioon, että kruununprinssi Muhammad Bin Salman al Saud on johtanut merkittävien ihmisoikeuksien puolustajien, juristien, toimittajien, kirjailijoiden ja bloggaajien vastaisia laaja-alaisia toimia, joita on lisätty sen jälkeen, kun kruununprinssi alkoi lujittaa valtaansa maan turvallisuuselimissä;
- M. ottaa huomioon, että samaan aikaan Saudi-Arabian hallinto ylläpitää kallista kansainvälistä mediakampanjaa, jossa se esittelee itsensä nykyaikaistavana voimana ja kertoo uudistuksista länsimaiden pääkaupunkien sanomalehdissä ja mainostauluissa; ottaa huomioon, että kruununprinssi Muhammad bin Salman al Saud matkusti Yhdysvaltoihin ja teki ”Amerikan kiertueen”, jonka aikana hän tapasi presidentin ja monia teknologia- ja viihdealan johtajia, myös julkisuuden henkilöitä;
- N. ottaa huomioon, että Saudi-Arabian hallinto on useaan otteeseen painostanut, pakottanut ja uhkaillut maita ja kansainvälisiä järjestöjä sekä estänyt kansainvälisiä riippumattomia

tutkimuksia vastauksena kyseisten maiden ja järjestöjen esittämään arvosteluun, joka koskee Saudi-Arabian ihmisoikeusloukkauksia tai Jemenissä tehtyjä kansainvälisen humanitaarisen oikeuden rikkomuksia;

- O. ottaa huomioon, että Saudi-Arabiassa on käytetty valvontajärjestelmiä ja muita kaksikäyttötuotteita ihmisoikeuksien puolustajien ja kriitikkojen liikkeiden jäljittämiseen;
1. tuomitsee Jamal Khashoggin tahdonvastaisen katoamisen sekä väitetyn laittoman teloittamisen tai valtion järjestämän murhan ja lähettää surunvalittelunsa hänen läheisilleen;
  2. on erittäin huolestunut Jamal Khashoggin kohtaloa koskevista tiedoista ja saudiarabialaisen tiedustelupalvelun osallisuutta koskevista väitteistä; panee merkille Turkin ja Saudi-Arabian viranomaisten meneillään olevat tutkimukset; vaatii kuitenkin suorittamaan hänen kuolemastaan riippumattoman ja puolueettoman kansainvälisen tutkinnan; kehottaa löytämään syylliset ja saattamaan heidät oikeuteen tunnustetussa, uskottavassa, riippumattomassa ja puolueettomassa tuomioistuimessa;
  3. vaatii Saudi-Arabian viranomaisia paljastamaan hänen jäännöksensä paikan ja kehottaa Saudi-Arabian ja Turkin viranomaisia kertomaan täysin selkeästi ja avoimesti tutkimuksistaan; vaatii varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa tukemaan YK:n asiantuntijoiden kehotusta riippumattomasta kansainvälisestä tutkimuksesta sekä tarjoamaan täysimääräistä tukea ja teknistä apua molemmille kansainvälisille aloitteille sekä Turkin viranomaisille niiden tutkinnassa;
  4. muistuttaa, että jos Jamal Khashoggin katoaminen ja murha osoittautuu saudiarabialaisen tiedustelupalvelun tekemäksi, sekä valtion yksiköt että yksittäiset henkilöt on saatettava vastuuseen; kehottaa varapuheenjohtajaa /korkeaa edustajaa ja jäsenvaltioita olemaan valmiina määräämään kohdennettuja pakotteita, mukaan lukien saudiarabialaisia koskevat viisumikiellot ja varojen jäädyttäminen, sekä ihmisoikeustilanteeseen liittyviä pakotteita Saudi-Arabian kuningaskuntaa vastaan;
  5. kehottaa varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa, Euroopan ulkosuhdehallintoa (EUH) ja jäsenvaltioita jatkamaan Saudi-Arabian kanssa vuoropuhelua ihmisoikeuksista ja perusvapauksista sekä maan ongelmallisesta roolista alueella;
  6. tuomitsee Saudi-Arabian viranomaisten harjoittaman ihmisoikeuksien puolustajien, lakimiesten, toimittajien, kirjailijoiden ja bloggaajien jatkuvan häirinnän sekä maan sisällä että sen ulkopuolella ja edellyttää, että Saudi-Arabian viranomaiset toteuttavat tarvittavat toimenpiteet, jotta kaikki voivat vapaasti käyttää oikeuksiaan ilman oikeudellista häirintää tai muita kostotoimenpiteitä, kuten heidän perheenjäsentensä uhkailua;
  7. kehottaa Saudi-Arabian viranomaisia sallimaan riippumattoman lehdistön ja tiedotusvälineiden vapauden ja varmistamaan ilmaisuvapauden sekä verkossa että sen ulkopuolella sekä yhdistymisvapauden ja rauhanomaisen kokoontumisvapauden kaikille Saudi-Arabian asukkailla; tuomitsee ihmisoikeuksien puolustajien ja mielenosoittajien tukahduttamisen heidän osallistuessaan rauhanomaisiin mielenosoituksiin; painottaa, että laillisten perusoikeuksien rauhanomainen puolustaminen tai kriittisten

huomautusten esittäminen sosiaalisessa mediassa ovat ehdottoman oikeuden ilmaisuja; kehottaa Saudi-Arabian viranomaisia kumoamaan ihmisoikeuksien puolustajille asetetut rajoitukset, jotka estävät näitä antamasta lausuntoja sosiaalisessa mediassa tai kansainvälisille tiedotusvälineille;

8. muistuttaa Saudi-Arabian viranomaisia niiden kansainvälisistä velvoitteista, jotka liittyvät ihmisoikeuksien yleismaailmalliseen julistukseen, kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevaan kansainväliseen yleissopimukseen sekä kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaiseen YK:n yleissopimukseen;
9. kehottaa Saudi-Arabiaa nopeuttamaan sosiaalisia ja poliittisia uudistuksia ja toistaa, että Saudi-Arabian on kunnioitettava täysimääräisesti ihmisoikeuksia ja ihmisarvoa, mukaan lukien rankaisemattomuuden torjunta;
10. muistuttaa Saudi-Arabian johtoa sen lupauksesta ”ylläpitää korkeimpia standardeja ihmisoikeuksien puolustamisessa ja suojelemisessa”, kun se vuonna 2013 anoi YK:n ihmisoikeusneuvoston jäsenyyttä, jonka se myös sai;
11. kehottaa Saudi-Arabian viranomaisia kumoamaan Raif Badawille langetetun ruoskimistuomion ja vapauttamaan hänet välittömästi ja ehdoitta, sillä häntä pidetään mielipidevankina, joka pidätettiin ja tuomittiin yksinomaan siksi, että hän harjoitti oikeuttaan vapaaseen ilmaisuun; kehottaa EU:ta ottamaan hänen tapauksensa esille kaikissa mahdollisissa korkean tason yhteyksissä;

kehottaa lykkäämään kuolemanrangaistusten täytäntöönpanoa;
13. kehottaa neuvostoa asettamaan Saudi-Arabian EU:n asevientikieltoon yhteisen kannan 2008/944/YUTP mukaisesti sekä kieltämään sellaisten valvontajärjestelmien ja muiden kaksikäyttötuotteiden viennin, joita voidaan käyttää tukahduttamistarkoituksiin Saudi-Arabiassa;
14. pyytää, että tämä päätöslauselma käännetään arabiaksi;
15. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, Euroopan ulkosuhdehallinnolle, YK:n pääsihteerille, YK:n ihmisoikeusvaltuutetulle, kuningas Salman bin Abdulaziz Al Saudille ja kruununprinssi Muhammad bin Salman Al Saudille, Saudi-Arabian kuningaskunnan hallitukselle ja Saudi-Arabian kuningaskunnan kansallisen vuoropuhelun keskuksen pääsihteerille.